

Gemensamt remissvar i mål M 1929-24 från besöksnärings, skolväsende, kanotföreningar och friluftorganisationer till Mark- och miljödomstolen Östersund avseende fortsatta möjligheter till paddling i Mellanljusnan

Upplev Järvsö, Explore 61° Nord, Destination Järvsö AB, Järvsögymsnaset, Kanotklubben Ljusnan, Svenska Kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna

Behöriga företrädare för respektive organisation:

Pelle Nyberg, Upplev Järvsö, www.upplevjarvso.se, pelle@upplevjarvso.se, 0702555816

Karin Trolin, Explore 61° Nord, www.explore61n.se, karin.trolin@explore61n.se, 0702625273

Amanda Sandahl, Destination Järvsö AB, www.jarvso.se, amanda.sandahl@jarvso.se, 0729853000

Johanna Laurén, rektor Järvsögymsnaset, www.jarvgym.se, johanna@jarvgym.se, 0767868606

Jens Christensen, Kanotklubben Ljusnan ordf., kanotklubbenljusnan@gmail.com, 0706183818

Anders Ahnesjö, Svenska Kanotförbundet ordf. Älvgruppen, anders.ahnesjo@telia.com, 0705795072

Carl Crafoord, Friluftsförbundet, carl.crafoord@friluftsforamjandet.se, 0705908057

Per Eriksson, Scouterna, peererik@gmail.com, 0702378164

Vi ställer oss positiva till restaurering av forsarna efter flottningsepoken i Mellanljusnan givet att åtgärderna genomförs så att älvens värden för kanot- och paddlingsverksamheter bevaras och kan utvecklas enligt de samrådsvar redovisade som bilagor i målets aktbilaga 7. Omfattande redovisningar av hur detta kan göras har lämnats av såväl lokala besöksnäringens intressen som kanot- och friluftorganisationer på både lokal och riksnivå. Alla har påtalat nödvändigheten av direkta samråd med paddlingsintressen vid utförandet så att områdets kvalitéer för forsverksamhet bevaras med fortsatt framkomlighet i forsarna och att man undviker skapa farliga placeringar av stenblock och död ved.

Såväl samrådsunderlagen från länsstyrelsen som ansökan (aktbilaga 1) och dess Tekniska beskrivning (aktbilaga 5) är påtagligt allmänt hållna utan att ge detaljerad information nog för att avgöra om tillräcklig hänsyn tas. Vi förstår att sökanden vill ha flexibilitet att lösa problem löpande efter omständigheter som framkommer vid genomförandet. Detta ställer dock stora krav på kunskap om paddlingssäkerhet och framkomlighetskriterier (avstånd mellan stenar, kurvradier på strömmar, placering av död ved m.m.) hos arbetsledare och maskinförare. Sökanden har inte redovisat hur detta skall säkerställas. Då Ljusnan är ett relativt stort vattendrag delar vi sökandens uppfattning att de flackare forssträckorna oftast kan återställas med gott resultat utan att skapa problem, men enligt erfarenheter från sökandens restaureringar i Voxnan 2023 krävs rutiner för att säkerställa att arbetsledare och maskinförare ges tillräckliga kunskaper innan arbetena startas.

I det till länsstyrelsen inkomna samrådsmaterialet i aktbilaga 7 redovisas utförligt detaljförhållanden vid de lite brantare forssträckorna och speciella strömformationerna vid Hovrahällarna, Forsänget, Henriksfors, Forsnäset och Edängforsen. Inget av detta framkommer i den Tekniska beskrivningen (aktbilaga 5) utöver att åtgärderna i Edänge "förankras väl med den lokala paddlingsklubben". Vi anser att utförandesamråd med lokala företrädare, med möjlighet till gemensam efterkontroll och eventuella korrigeringar måste ges vid åtminstone Hovrahällarna, Henriksfors och Edängforsen. Vi vil särskilt betona betydelsen av att konnektiviteten upprätthålls vid Henriksfors så att inte borttagandet av södra ledmuren leder till att en grundbarriär bildas över hela älvfårans bredd som omöjliggör passage vid lågvatten för såväl paddlare som stor fisk.

Sammanfattningsvis är vi positiva till projektet men anser att villkor 8 i aktbilaga 1 skall förtydligas:

- a) så att säkerställandet av kunskaper hos arbetsledare och maskinförare rörande paddlingssäkerhet och framkomlighetskriterier genom strömfåror vid utplacering av stenblock och död ved redovisas
- b) så att vid åtminstone Hovrahällarna, Henriksfors och Edängforsen kallas lokala företrädare till utförandesamråd och efterkontroll, och att möjlighet till korrigering av åtgärderna ges.

Pelle Nyberg (se ovan) är kontaktperson för lokala företräden vid utförandesamråd och efterkontroll.